

EUROPEISK GRANSKAPSPOLITIK:
SOCIALA FRÅGOR

RÄTTVISEFRÅGOR

Europeisk grannskapspolitik

ec.europa.eu/world/enp

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för yttre förbindelser
B - 1049 Bryssel
enp-info@ec.europa.eu

NF-30-08-042-SVD

- EU-medlemsstater
- ENP-partnerländer
- Kandidater för anslutning till EU
- Potentiella kandidater för anslutning till EU

Utvecklingspartner

Med sina underbara vita och blåa hus ligger Chefchaouen i de svindlande och överväldigande Rifbergen i Marocko. Det här relativt avlägsna och besvärliga landskapet innebär stora utmaningar för lokala institutioner och fattigdomen är väl utbredd.

Med EU-stöd har ett större program dragits i gång för att förbättra människornas levebröd. Det omfattar hundratals kvadratkilometer i omgivningarna runt Chefchaouen. – Vårt viktigaste mål är att öka inkomsterna och skydda naturresurserna, förklarar Abdelsalam Chriqi, initiativets ledare.

Programmet är ett bland flera i Maghrebregionen. Det stöder ett mer produktivt och hållbart jordbruk, skogsplantering, djurskötsel, infrastruktur, hälsovård, utveckling av regionens naturpark och marknader med regionens produkter, och så vidare. – Lokalbefolkningens delaktighet utgör en väsentlig del i vår verksamhet, betonar Hassan Berhili, samordnare för ledningen av de olika projekten ute på fältet.

Samarbetets frukter

Mohamed Bouqaydi är en flitig småskalig bonde. I det här svårtillgängliga bergsområdet äger han olivträd och johannesbrödräd, han bedriver biodling och sköter getter för att få det att gå ihop.

Bouqaydi är jublande glad. En ny kooperativ olivpress med senaste teknik öppnades i närheten av Chefchaouen i Rifbergen. – Familjen äger en traditionell press, men vi använder hellre en modern press för den producerar olja av bättre kvalitet och större mängder med mindre arbete, förklarar han.

Med traditionella metoder uppgår proportionen mellan oliver och olja till runt 14 procent. Med den nya pressen har den ökat till 21 procent. Den producerade oljan är dessutom jämnare och mindre syrlig. Det ökar kvaliteten. Kooperativet har utvecklat sitt eget distributionsnät och Bouqaydis olja ger nu 60 procent högre inkomst än tidigare. – Jag använder extrainkomsten för att förbättra min familjs liv, säger fadern med ett leende samtidigt som han klappar sin son på axeln.

Kooperativet, som har fått EU-stöd, erbjuder också bönderna ett stort utbud tjänster. – Vi arbetar för att göra bönderna allt mer medvetna om att god olivolja också beror på riktiga jordbruksmetoder, lämplig lagring och transport. Vi ger dem support och utbildning inom dessa områden, förklarar Abdel-Rahman el-Khawaja, kooperativets ledare. Pressen har precis avslutat sin första säsong. Den pressade ut 40 ton olja från närmare 220 ton oliver på flertalet av sina 70 medlemmars och 205 icke-medlemmars vägnar.

Ett myller av aktiviteter

Genom det här programmet har Chefchaouen blivit ett centrum för kooperativ verksamhet. Det finns kooperativ för biodlare, getherdar, kaninuppfödare och andra. Ett biodlarkooperativ producerar året om flera sorters skogshonung. Beroende på årstiden ger citronträd, eukalyptus, timjan eller johannesbrödräd näring åt bina som på så sätt producerar olika honungsmaker.

– Flyttning av bikuporna till olika platser i skogen är en av de största innovationerna som kooperativet har gjort. Det har också underlättat för oss att köpa material, infört nya metoder och det marknadsför våra produkter. Under de sex åren som gått sedan starten, har vår produktion ökat tiofaldigt, säger Azhar el-Azzouzi, en av kooperativets medlemmar.

Getskötsel är en av den lokala ekonomins stöttepelare. För att hjälpa herdarna att göra det bästa av mjölken öppnades nyligen ett kooperativ för tillverkning av getost.

– Vi startade denna förening tillsammans med lokala bönder. Vi hjälper dem också att förbättra sina metoder för getskötsel och utbyta erfarenhet och kunskap, förklarar Mohammed Boueissa, fabriksledare.

Den moderna fabriken köper getmjölken från bönderna över marknadspris och använder den för att tillverka mjuk och mogen ost. Anläggningen använder sig av moderna hygien- och kvalitetskontroller. – Vi gör analyser längs hela produktionslinjen, förklarar Zeinab Rati, en av fabriken unga laborietekniker. Hon är förtjust över att hon lyckades hitta sitt första jobb och att det motsvarar hennes kvalifikationer.

Enligt en omfattande studie av den marockanska marknaden för getost, säljer kooperativet nu sina olika ostar över hela landet.

EUROPEISKA KOMMISSIONEN
Yttre Förbindelser

Enligt en ny undersökning förespråkar större delen av Europeiska unionens medborgare ett närmare samarbete med grannländerna. De anser att fördjupade relationer kan förstärka fred och demokrati.

Det är precis vad den europeiska grannskapspolitiken (ENP) handlar om. Den europeiska grannskapspolitiken utformades under åren 2003 och 2004 i syfte att föra den utvidgade Europeiska unionen och dess grannländer närmare varandra. För att stödja reformer och främja välbefinnande ska nu konkreta åtgärder vidtas inom ENP – för att förbättra det dagliga livet för människor i grannländerna.

Hur fungerar den? Europeiska unionen och dess grannländer kommer överens om hur relationerna ska fördjupas och reformer införas under en tre- till femårsperiod. Gemensamma åtaganden fastställs i så kallade handlingsplaner. Det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI) erbjuder expertis och finansiering (närmare 12 miljarder euro från 2007 till 2013) för att främja modernisering och reformer.

Ludmila Gvozdk lever sedan början av 1990-talet tillsammans med man och barn på en förläggning för internflyktingar.

Ett bättre samhälle för alla

Varje samhälle står inför de utmaningar som fattigdom, avsaknad av utbildning, marginalisering, sjukdomar och liknande medför. Flyktingar, internflyktingar, missgynnade barn, utarmade grupper på landsbygden och i innerstäder har alla gynnats av EU-stöd.

En plats som hemma

Ketevan sjunger populära sånger om Tbilisi. Samtidigt liknar hon många andra lyckliga och bekymmerslösa 11-åringar i Georgiens huvudstad. Men "Katie" har levt hela sitt liv på en förläggning för internflyktingar.

Som en kvarts miljon andra etniska georgier flydde hennes familj från våldet som bröt ut i separatistregionen Abchazien i början av 1990-talet. Flera tusen människor lever fortfarande i omvandlade hotell, på sjukhus och även i militära baracker. Kriget i augusti 2008 har bara förvärrat situationen.

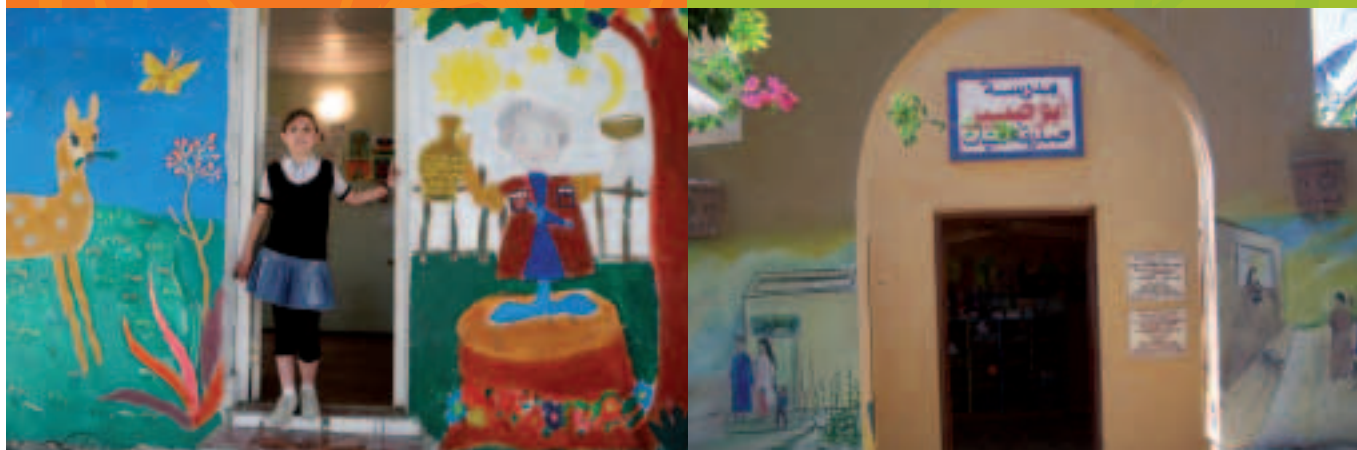
Hennes föräldrar Irma och Merab är fast beslutna att inte låta det hindra dem från att leva ett normalt liv. De har även gjort om en del av sitt anspråkslösa hem till ett klassrum där barn från området erbjuds fritidsaktiviteter, som att måla, rita, sjunga, dansa eller lära sig data.

– Barnen älskar att komma hit efter skolan och på helgerna, säger Irma entusiastiskt, en frivillig lärare. Genom ett program med EU-stöd kunde hon utrusta klassrummet.

Rötter som frodas

Genom projektet får internflyktingar möjlighet att hitta ett värdigt boende. De får rådgivning och utbildning, information och juridisk hjälp, förklarar Rikke Johannesen, koordinator för det danska flyktingrådet (DRC). Hjälpen vänder sig i första hand till de flyktingar som hotas av vräkning från byggnader som privatiseras.

Nunu Sanaya bor i en förläggning som är inhytt på det sjukhus där hon också arbetar som sköterska. Hon har fått rådgivning och annan utbildning från fackmän, bland annat Georgiens samfund för unga advokater. – Vi är fast beslutna att göra internflyktingarnas röster hörda och se till att ett lämpligt alternativt boende erbjuds sådana som jag, betonar hon.

Kunskap är en flickas bästa vän

Maha är 16 år och lever i byn Abusir, som ligger i närheten av Egyptens mest kända pyramider. Trots att det är sommarlov går denna motiverade unga kvinna till skolan tre dagar i veckan.

Flickskolan i Abusir tar emot områdets flickor som hamnat utanför ordinarie skolsystem eller som lever allt för långt bort från andra skolor. Skolan ingår i initiativet för flickors utbildning, som är Egyptens flaggskepp med målet att minska klyftorna mellan könen i grundskolan. EU har byggt och utrustat 200 liknande skolor som en del av programmet för utsatta barn.

– Jag gick i en vanlig skola, men jag fick sluta. Men jag ville ha en utbildning. En dag när jag gick förbi den här skolan pratade jag med lärarna och de hjälpte mig att övertyga min far att anmäla mig, berättar Maha.

Övertalningsförmåga

Sedan skolan öppnade 2004 har personalen varit engagerad i en kampanj riktad till lokalbefolkningen. – Av ekonomiska och sociala skäl var många föräldrar först avvakande. Nu är skolan så populär att vi har en väntelista, förklarar Iman Saber, skolans föreståndare.

Skolan har ett enda klassrum för 36 flickor och arbetar enligt en ny modell. – Vi har inga lärare i vanlig bemärkelse, utan instruktörer som är utbildade för att undervisa och möta flickornas särskilda behov, betonar Saber.

Ålderskillnaden kan också vara en utmaning. – Vi uppmuntrar flickorna att tänka på varandra som systrar och väninnor, att åldern inte spelar någon roll. Det viktigaste är att de är här för att lära, tillägger hon.

Maha är en av klassens äldsta flickor och ska snart ta examen. – Jag drömmer om att gå vidare till universitetet. Jag vill bli lärare, för jag gillar det som mina lärare gör här, säger hon med entusiasm.

Doktor Naira Aptsiauri hälsar på föräldrar i Kakheti.

Rätt medicin

Doktor Elza Togonidze var väldigt glad när den nya vårdcentralen i den lilla byn Eniseli i Kakheti (Georgien) öppnade år 2007 för att ta hand om över fyra tusen patienter från omgivningarna.

– Vi har all nödvändig utrustning och de lokaler vi behöver för att ta hand om våra patienters primära vård – allt från graviditeter till diabetes. Lokalbefolkningen är väldigt nöjd. Klinikens rykte är så gott att även människor som inte är sjuka kommer hit för rådgivning, skrattar hon.

Det här är långt ifrån den tidigare vårdcentralen vars sönderfallna byggnad står bakom den nuvarande, som en gripande påminnelse om sjukvårdens krassliga tillstånd i många delar av landet.

Recept på ett förbättrat vårdssystem

– Som en del av det här pilotprojektet utvecklade hälsoministeriet en fullständig plan för att bygga och renovera anläggningar, utbilda och vidareutbilda personalen samt öka medvetenheten och främja sjukvården hos lokala institutioner, förklarar Giorgi Shavgulize, överläkare på den ambulerande kliniken Kvareli.

Genom pilotprojektet har 52 vårdanläggningar byggts eller renoverats, 360 frivilliga har utbildats för att främja vården och 76 vårdkommittéer har inrättats i byar. En resande teatergrupp har dessutom åkt runt i regionen för att upplysa om hur viktig den förebyggande vården är.

– Vi nöjer oss inte med primärvård. Det finns ett nationellt program för att bygga över hundra sjukhus enligt senaste teknik. Många av dessa planeras i Kakheti, säger Shavgulize stolt.